

Duurzame belegging

een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstig afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU Taxonomie** is een classificatie systeem, dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociale duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstellingen kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de Taxonomie.

BIJLAGE II

Model voor de precontractuele informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Product benaming: **ABP Pensioenregeling**

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300CT8FEJ11-UK9C94

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Nee

Er zal een minimaal aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling worden gedaan: ___%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

Er zal een minimaal aandeel duurzame beleggingen met een sociale doelstelling worden gedaan: ___%

Het product **promoot ecologische/sociale (E/S) kenmerken**, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling heeft, zal het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van ___% behelzen

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promoot E/S kenmerken, maar zal geen duurzame beleggingen doen

In het kader van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) is ABP verplicht deze bijlage te publiceren. Deze bijlage beschrijft wat we doen op het niveau van de pensioenregeling. We maken dit niet altijd specifiek per beleggingscategorie. Meer details over ons beleggingsbeleid vindt u op onze website [Duurzaam en verantwoord beleggen | ABP](#).

Welke ecologische en/of sociale kenmerken promoot dit financiële product?

Deze pensioenregeling promoot ecologische en/of sociale kenmerken.

Op de website vindt u ons [Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid](#) (DVB-beleid). Hierin gaan wij onder andere in op de volgende ecologische en sociale kenmerken:

- Uitsluitingsbeleid – ABP belegt niet in producenten van wapens die verboden zijn volgens internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend. Concreet gaat het om bedrijven die betrokken zijn bij het maken van clusterbommen, anti-persoons(land)mijnen en chemische en biologische wapens. Sinds 2019 belegt ABP niet meer in tabaksbedrijven en bedrijven die betrokken zijn bij de productie van (belangrijke onderdelen van) kernwapens. In ons DVB-beleid staat ook dat we niet beleggen in staatsobligaties van landen waarvoor een bindend wapenembargo geldt van de Europese Unie of VN-Veiligheidsraad.
- Beleid klimaatverandering – Hiermee adresseren we negatieve effecten van klimaatrisico's. We werken er aan om onze portefeuille in lijn te brengen met de internationale afspraken van het klimaatakkoord van Parijs.
- Beleggen in duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties - We beoordelen hoe de producten en diensten van onze beleggingen bijdragen aan het bereiken van Sustainable Development Goals (SDG's), zoals duurzame en betaalbare energie, veilige en duurzame steden, waardig werk en economische groei, en gezondheid en welzijn.
- Insluitingsbeleid – Gebaseerd op VN Global Compact-thema's (mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie) en eisen aan beleggers en bedrijven op basis van de OESO-richtlijnen.

Uitsluitingsbeleid

We beleggen bewust en sluiten bedrijven in. Alleen in sommige gevallen kiezen we ervoor een bedrijf uit te sluiten, omdat we op geen enkele wijze gelinkt willen zijn aan de negatieve impact. We hanteren twee soorten uitsluitingen:

- *Productuitsluiting*: ABP belegt niet in producenten van wapens die verboden zijn volgens internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend. Concreet gaat het om bedrijven die betrokken zijn bij het maken van clusterbommen, anti-persoonsmijnen en chemische en biologische wapens. Vanaf 2019 belegt ABP ook niet meer in tabaksbedrijven, en bedrijven die betrokken zijn bij de productie van (belangrijke onderdelen van) kernwapens. Deze uitsluitingen zijn tot stand gekomen door te toetsen of bedrijven voldoen aan deze vier criteria: - Het product is per definitie schadelijk voor mensen - We kunnen daar met onze invloed als belegger niets aan veranderen - Er zijn geen nadelige gevolgen als het product er niet meer zou zijn. - Er is een wereldwijd verdrag gericht op uitbanning van het product;
- *Uitsluiting van staatsobligaties*: ABP belegt niet in de staatsobligaties van landen waarvoor een bindend wapenembargo geldt van de EU of VN-Veiligheidsraad. Voor landen met een wapenembargo gericht op zogenaamde “niet statelijke actoren” kunnen we een uitzondering maken, wanneer aantoonbaar is dat het centrale regime actief wordt gesteund door de EU of VN. We vinden het belangrijk hier transparant over te zijn. Daarom publiceren we de lijst met landen waarvan we geen staatsobligaties willen kopen op onze website.

We hebben de ambitie om in 2023 niet meer direct te beleggen in kolen (zowel steenkool als bruinkool) voor de productie van elektriciteit zonder CO₂-afvang in OESO-landen.

Beleid klimaatverandering

Wij willen onze portefeuille in lijn brengen met de internationale afspraken van het Akkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord. Al eerder stelden we de volgende doelen tot 2025 vast:

- 40% CO₂-reductie van onze aandelenportefeuille ten opzichte van 2015;
- verkopen van onze beleggingen in producenten van fossiele energie (het merendeel voor eind maart 2023);
- Vaststellen van extra insluitingscriteria om bedrijven beter te beoordelen op het gebied van klimaat;
- € 15 miljard beleggen in duurzame en betaalbare energie, bijvoorbeeld door beleggingen in groene obligaties;

- Samen met Climate Action 100+ bijdragen aan het verbeteren van het klimaatbeleid van de bedrijven die het meeste invloed hebben op CO₂-emissies via hun ketens en hun consumenten.

In 2022 hebben we bekend gemaakt aan welke reductiedoelstellingen en actieplannen voor 2030 we ons committeren, om zo bij te dragen aan het in lijn met de verwachtingen in het Nederlandse klimaatakkoord.

We meten de CO₂-voetafdruk van onze beleggingen in aandelen, bedrijfsobligaties, vastgoed en private equity (niet-beursgenoteerde bedrijven). Hier lichten we toe hoe we onze CO₂-voetafdruk meten en voor aandelen daarop sturen.

ABP laat hier zien wat de risico's en kansen van klimaatverandering zijn voor de beleggingsportefeuille volgens het raamwerk van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Beleggen in de Sustainable Development Goals

Een leefbare wereld, waarin ABP een goed pensioen biedt, is een wereld waarin de Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn behaald. Deze doelen zijn in 2015 opgesteld door de Verenigde Naties en richten zich op een betere wereld. Als bedrijven met hun producten en diensten bijdragen aan deze doelen, gelden onze beleggingen in die bedrijven als Sustainable Development Investments (SDI's)¹. Net als alle andere beleggingen in onze portefeuille moeten SDI's voldoen aan onze eisen voor rendement, risico en kosten. Zo beleggen we bijvoorbeeld in hernieuwbare energie en in duurzaam vastgoed. We willen ook meer beleggen in bedrijven die voorlopen op het gebied van circulariteit, of in bedrijven die digitale oplossingen bieden voor de gezondheidszorg of het onderwijs. In 2025 is tenminste 20% van onze totale beleggingsportefeuille belegd in SDI's.

Insluitingsbeleid

Allereerst beleggen wij alleen in bedrijven die financieel aantrekkelijk zijn én verantwoord te werk gaan. Hiervoor hebben we criteria ontwikkeld. Van de bedrijven of vastgoed waar we via aandelen of obligaties in kunnen beleggen, beleggen we vanaf 2020 alleen nog in koplopers en beloften. Daarmee bedoelen we dat we investeren in bedrijven die aan onze criteria voldoen (koplopers) of die we nog kunnen aanzetten tot verbetering (beloften). Bedrijven met de grootste negatieve impacts komen daarmee alleen in aanmerking voor investeren op het moment dat ze voldoende perspectief bieden in termen van rendement én verbetering op duurzaamheid. Dit is de kern van ons insluitingsbeleid en dat blijft een belangrijk onderdeel van het DVB-beleid.

Naast koplopers zijn er ook achterblijvers: bedrijven die niet goed scoren op duurzaam en verantwoord ondernemen. We beleggen alleen in deze bedrijven als we verwachten dat we ze kunnen aanzetten tot verbetering. Ook moet APG deze bedrijven aantrekkelijk genoeg vinden om tijd en moeite te steken in zo'n verbetertraject. We spreken dan van beloften. Onze vermogensbeheerder gaat met deze bedrijven in gesprek om duidelijk te maken welke verbeteringen we willen zien. Is er te weinig vooruitgang, dan zullen we ons belang in het bedrijf op termijn verkopen.

We hebben strengere criteria ontwikkeld voor het beoordelen van bedrijven die in verband worden gebracht met maatschappelijke controverses. Bij grote controverses worden deze bedrijven automatisch beoordeeld als achterblijver. Dit betekent dat we er alleen nog in beleggen als er genoeg perspectief op verbetering is. We hebben ook nieuwe criteria ontwikkeld voor het beoordelen van de klimaatinspanningen van energiebedrijven. Zij moeten het Klimaatakkoord van Parijs onderschrijven om in aanmerking te komen voor belegging.

¹ APG heeft een [taxonomie](#) (raamwerk) opgesteld om vast te stellen of een bedrijf met zijn producten en diensten bijdraagt aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, en dus wordt beoordeeld als SDI. SDI's zijn geen duurzame beleggingen zoals gedefinieerd door de SFDR.

Referentiebenchmark

Voor dit product is geen referentiebenchmark aangewezen voor het verwezenlijken van de E/S kenmerken die door het product worden gepromoot.

- **Met welke duurzaamheidsindicatoren wordt de verwezenlijking van elk van de door dit financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken gemeten?**

Wij gebruiken de volgende duurzaamheidsindicatoren om de ecologische en/of sociale kenmerken van dit product bij te houden:

Uitsluitingsbeleid

De duurzaamheidsindicator om de verwezenlijking van het uitsluitingsbeleid te meten is de afwezigheid van de uitgesloten bedrijven en staatsobligaties van landen. Op onze website staat de lijst van landen en bedrijven waarin wij op basis van ons uitsluitingsbeleid niet beleggen.

Klimaatverandering

De duurzaamheidsindicator om het klimaatrisico in onze beleggingsportefeuille te beheersen meten wij door de CO₂-voetafdruk van onze aandelen- en bedrijfsobligaties en private equity portefeuilles. Voor vastgoed meten we in hoeverre de portefeuille overeenkomt met de CRREM-reductiepaden.

Beleggen in de duurzame Ontwikkelingsdoelen

De duurzaamheidsindicator om de beleggingen in de Sustainable Development Goals te meten is het percentage van beleggingen dat kwalificeert als Sustainable Development Investments ten opzichte van de gehele beleggingsportefeuille.

Insluitingsbeleid

De duurzaamheidsindicator om te meten in hoeverre voldaan wordt aan het insluitingsbeleid is het aandeel van koplopers in onze aandelen- en obligatieportefeuilles, gebaseerd op onze insluitingsmethodologie.

Wordt in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

X

Ja, deze pensioenregeling houdt rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, zoals gedefinieerd in de EU regelgeving. Dit betreft ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping.

Zoals wij hebben afgesproken in het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)-convenant, maken wij met onze vermogensbeheerder duidelijke afspraken over de implementatie en uitvoering van ons DVB-beleid. Daarbij gebruiken wij het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad bij de selectie, engagement en monitoring van onze beleggingen. [Lees hier een meer gedetailleerde toelichting op de implementatie van due diligence volgens de OESO-richtlijnen](#). Hier staat beschreven hoe onze vermogensbeheerder APG dit doet. Wij verwachten van onze vermogensbeheerder dat zij de portefeuille screenen op de eventuele negatieve impact van beleggingen en vervolgens de meest ernstige impacts prioriteren (op basis van zwaarte, reikwijdte, onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid). Waar zinvol

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

raadplegen wij externe experts en andere belanghebbenden voor aanvullend onderzoek en perspectief. Zie voor meer informatie ons DVB-beleid.

Ecologische indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren				
<i>Indicator</i>	<i>Parameter</i>		<i>Toelichting</i>	<i>Beleggingscategorie</i>
PAI # 1	BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	Scope 1 en 2 emissies van de beleggingen worden gemeten en gemonitord. Scope 3 emissies worden niet gemeten.	Beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties
		Scope 2-BKG-emissies		
PAI # 2	Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	Op basis van onze koolstofvoetafdrukdoelstelling ² , meten we hoeveel koolstof wordt uitgestoten door bedrijven waarin dit product investeert en hoeveel hiervan aan deze bedrijven kan worden toegeschreven.	Aandelen, vastgoed, bedrijfsobligaties, private equity
PAI # 4	Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Een aantal bedrijven die actief zijn in de fossiele brandstofsector zal worden verkocht op basis van het insluitingsbeleid. Het gaat om energie- en nutsbedrijven die volgens ons achterlopen op het gebied van klimaatverandering. Deze bedrijven zullen worden afgestoten.	Aandelen

Sociale indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren				
<i>Indicator</i>	<i>Parameter</i>		<i>Toelichting</i>	<i>Beleggingscategorie</i>
PAI # 10	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multi-nationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginstelen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Op basis van het insluitingsbeleid beleggen wij niet in bedrijven die betrokken zijn bij schendingen van de UNGC-principes of OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.	Beursgenoteerd aandelen, bedrijfsobligaties

² Voor meer informatie over onze voetafdruk doelstellingen, zie ons DVB-beleid.

PAI # 13	Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	Genderdiversiteit in het bestuur wordt aangepakt via het Stewardshipbeleid en het stembeleid. De gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in bedrijven waarin is belegd van dit product wordt behandeld in ons stemgedrag dat is gebaseerd op onze verwachtingen rond de samenstelling en diversiteit van de raad van bestuur	Beursgenoteerd aandelen, bedrijfsobligaties
PAI # 14	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	Conform ons uitsluitingsbeleid beleggen wij niet in controversiële wapens.	Alle relevante beleggingscategorieën

Op de website en in het jaarverslag rapporteren wij over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Nee

Welke beleggingsstrategie hanteert dit financiële product?

ABP wil een zo goed mogelijk rendement behalen tegen een aanvaardbaar risico. Als het met een bepaalde soort beleggingen, in een bepaalde bedrijfstak of in een bepaald land slechter gaat, willen we voorkomen dat ons beleggingsrendement daar sterk onder lijdt. Daarom beleggen we in meer dan 100 landen, in duizenden verschillende beleggingen. Ook combineren we beleggingen die een hoger risico hebben met beleggingen die een lager risico hebben.

Het bestuur van ABP stelt iedere drie jaar een nieuw strategisch beleggingsplan vast, dit noemen we het STIP. Het huidige STIP geldt voor de periode 2019-2021. De strategische portefeuille is gericht op:

1. herstel van de dekkingsgraad (herstelplan),
2. verdere verbetering (optimaliseren) van de portefeuillevindeling op hoofdlijnen (allocatie naar beleggingscategorieën), en
3. een goed beleggingsresultaat op langere termijn waarbij we rekening houden met kosten, risico en duurzaam en verantwoord beleggen.

Het STIP beschrijft het meerjarig beleggingsraamwerk. Als uitvloeisel hiervan maken we een Uitvoeringsnota Beleggingen (UB). Hierin beschrijven we de implementatie van het STIP voor de komende periode. De nota heeft geen afgebakende periode van geldigheid; er wordt een nieuwe versie vastgesteld wanneer daar aanleiding voor is.

De beleggingsstrategie stuurt beleggingsbeslissingen op basis van factoren als beleggingsdoelstellingen en risicotolerantie.

De economische en sociale kenmerken zijn onderdeel van de beleggingsstrategie zoals hierboven is beschreven onder 'Welke ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot door dit financiële product?' Meer informatie over ons beleggingsbeleid vindt u in ons DVB-beleid.

- **Welke bindende elementen van de beleggingsstrategie zijn bij het selecteren van de beleggingen gebruikt om te voldoen aan alle ecologische en sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

De E/S kenmerken die dit product promoot, zijn bindend voor de beleggingsstrategie. Beleggingen moeten voldoen aan het beleggingsbeleid en het DVB-beleid. Dit passen wij toe op al onze beleggingen. Wij hebben een aantal beleggingsovertuigingen die leidend zijn voor het opstellen en implementeren van het strategisch beleggingsbeleid.

Het beleggingsbeleid staat beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) [ABTN2022.pdf \(abp.nl\)](#). Hierin staat in welke categorieën het bestuur wil beleggen. En hoeveel er belegd mag worden in elke categorie, zoals vastgoed, aandelen of (staats)obligaties.

- **Wat is het toegezegde minimumpercentage voor het beperken van de beleggingsruimte overwogen vóór de toepassing van die beleggingsstrategie?**

Er is geen minimumpercentage voor het beperken van de beleggingsruimte toegezegd.

- **Wat is het beoordelingsbeleid voor praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd?**

De pensioenregeling heeft beleggingen in ondernemingen die voldoen aan de praktijken van goed bestuur. Praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd zoals gedefinieerd in de EU regelgeving, betreft met name goede managementstructuren, betrekkingen met hun werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving.

Als grote belegger gebruiken we onze invloed om duurzaamheid en goed ondernemingsbestuur te stimuleren bij de bedrijven en het vastgoed waarin we beleggen. Dat doen we door in gesprek te gaan en onze verwachtingen over te brengen. ABP volgt hierbij het ABP Stewardship Beleid, zoals uitgewerkt door onze vermogensbeheerder APG. Hierin staat hoe wij invulling geven aan onze verantwoordelijkheden als aandeelhouder in beursgenoteerde bedrijven en onze rol als verantwoorde langetermijnbelegger.

De volgende praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd, zoals gezonde managementstructuren, werknemersrelaties, beloning van bestuurders en belastingnaleving worden overwogen voordat een nieuwe belegging wordt gedaan. Aanvullende praktijken op het gebied van goed bestuur worden beoordeeld als onderdeel van de due diligence- en beoordelingsprocessen voor beleggingen in een specifieke beleggingscategorie.

Praktijken op het gebied van goed bestuur omvatten goede managementstructuren, betrekkingen met werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving.

Praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd		
Indicator	SFDR Good governance practice	Beschrijving
Bestrijding van corruptie & omkoping	Solide management structuren	Deze indicator beoordeelt de kwaliteit van de programma's van de onderneming om omkoping en corruptie te bestrijden
Bedrijfsethiek	Solide management structuren	Deze indicator beoordeelt of een onderneming betrokken is geweest bij bedrijfsethiek-gerelateerde controverses
ESG Governance	Solide management structuren	Deze indicator beoordeelt hoe verantwoordelijkheden voor ESG kwesties binnen de onderneming worden toegewezen
Werknemers Mensenrechten	Werknemers relaties	Deze indicator beoordeelt of een onderneming met haar werknemers betrokken is geweest bij mensenrechten-gerelateerde controverses (bijv. dwangarbeid)
Arbeidsomstandigheden	Werknemers relaties	Deze indicator beoordeelt of een onderneming betrokken is geweest bij arbeidsomstandigheden gerelateerde controverses (bijv. arbeidsomstandigheden)
Gezondheid en Veiligheid management systeem	Werknemers relaties	Deze indicator beoordeelt de kracht van de initiatieven van het bedrijf om de gezondheid en veiligheid van werknemers te beheren en ongevallen en beroepsziekten te voorkomen
Beloningsregeling van bestuurders	Beloning van bestuurders ³	Deze indicator beoordeelt of de beloningsregeling is lijn is met de belangen van beleggers
Accounting & Belasting naleving	Tax compliance	Deze indicator beoordeelt of een bedrijf betrokken is geweest bij boekhoudkundige en/of belasting-gerelateerde controverses

Welke activa-allocatie is er voor dit financiële product gepland?

Het Strategisch Beleggingsbeleidsplan (STIP) beschrijft het meerjarig beleggingsraamwerk en is vastgesteld door het algemeen bestuur. Het uitvoerend bestuur stelt aanvullende kaders op die samen met de jaarlijkse normportefeuille en benchmarks zorgen voor de uitvoeringsrichtlijnen. Als uitvloeisel hiervan stelt de uitvoerder een Uitvoeringmandaat Vermogensbeheer (UV) op. Het UV heeft geen afgebakende periode van geldigheid; de uitvoerder stelt een nieuwe versie vast wanneer daar aanleiding voor is. Het enige verschil in de allocatie STIP 2022 ten opzichte van de periode 2019-2021 is een verschuiving van obligaties van overheidsgerelateerde instellingen van de categorie credits naar de categorie government bonds. Dit betreft 3%. De allocatie naar beleggingscategorieën is als volgt⁴:

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

³ Deze praktijken op het gebied van ondernemingsbestuur worden alleen beoordeeld voor bepaalde beleggingen in beursgenoteerde ondernemingen.

⁴ Bron: [ABTN2022.pdf \(abp.nl\)](#)

Beleggingscategorie	STIP	
	2019-2021	2022
Equity Developed	27%	27%
Equity Emerging	7%	7%
Aandelen	34%	34%
Real Estate	10%	10%
Infrastructure	4%	4%
Private Equity	6%	6%
Commodities	6%	6%
Alternatives	26%	26%
Zakelijke waarden	60%	60%
Government Bonds	7%	
Government Bonds (inclusief overheids gerelateerd)		10%
Long Duration Government Bonds	13%	13%
Credits	14%	
Credits (exclusief overheids gerelateerd)		11%
Emerging Markets Debt	6%	6%
Vastrentende waarden	40%	40%
Totaal	100%	100%

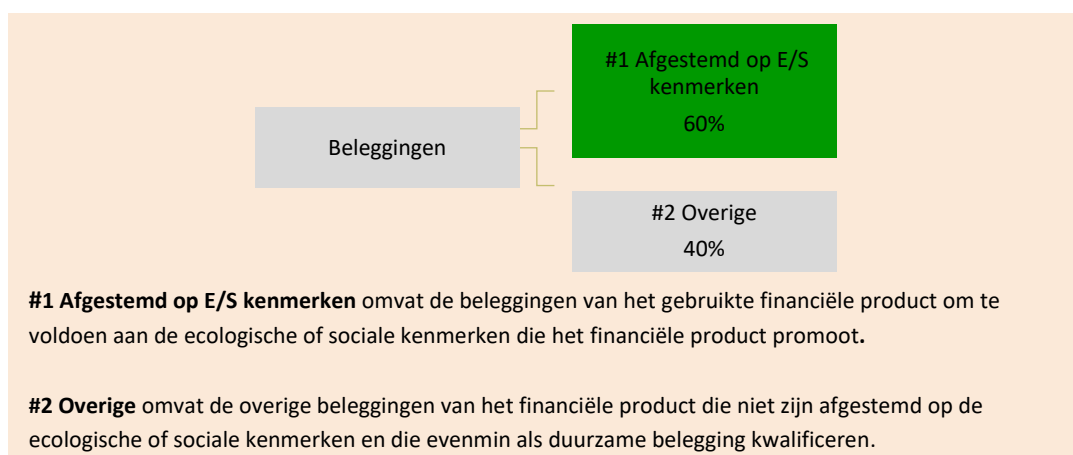
Voor deze pensioenregeling bedraagt het minimumaandeel van de beleggingen, dat wordt gebruikt om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken, circa 60%. Het percentage is voorzichtigheidshalve berekend inclusief marge.

Het resterende deel van de beleggingen voldoet niet aan de ecologische en/of sociale kenmerken die deze pensioenregeling promoot. Dit betreft:

- Geldmarktinstrumenten, derivaten en Hedge Funds; en
- Een gedeelte van de beleggingen: Real Estate, Private Equity, en Credits.

• **Op welke wijze voldoet het gebruik van derivaten aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot?**

Derivaten worden uitsluitend gebruikt voor efficiënt portefeuillebeheer en voor het beperken van risico's in overeenstemming met de Pensioenwet. Deze derivaten verwezenlijk geen ecologische of sociale kenmerken die dit product promoot.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “#2 Overige”? Waarvoor zijn deze bedoeld en bestaan er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Voor deze pensioenregeling zijn de volgende beleggingen opgenomen in #2 Overige:

- Geldmarktinstrumenten, derivaten en Hedge Funds; en
- Een gedeelte van de beleggingen: Real Estate, Private Equity, en Credits.

Bij de beleggingen die behoren tot #2 Overig worden geen ecologische en/of sociale kenmerken toegepast. Deze beleggingen betreffen onder andere derivaten en liquide middelen die uitsluitend gebruikt worden voor efficiënt portefeuillebeheer en voor het beperken van risico's in overeenstemming met de Pensioenwet. Voor #2 Overige bestaan er geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Waar is er online meer productspecifieke informatie te vinden?

U vindt meer productspecifieke informatie op de website: [Duurzaam en verantwoord beleggen | ABP](#) en [Pensioen 1-2-3: overzicht en informatie \(abp.nl\)](#).
